

Täysistunto

Perjantai 27.3.2026 klo 13.00—13.28

8. Hallituksen esitys eduskunnalle lemmikkieläinten siirtoja koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 192/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 1/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.02 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tänään puhumme erityisen vakavasta asiasta, nimittäin pörröisten perheenjästemme turvallisuudesta. Tämän esityksen ytimessä ovat lemmikkieläinten turvallisuus, niiden terveyden suojeleminen ja tarttuvien eläintautien tehokas torjunta.

Kun Euroopan unionin vanha lemmikkieläinasetus kumoutuu tänä keväänä ja uusi eläin-terveys sääntö tulee täysimääräisesti voimaan, on myös Suomen päivitettävä kansallista lainsäädäntöään. Nyt se tehdään selkeästi, oikea-aikaisesti ja ennen kaikkea eläinten hyvinvointia ja turvallisuutta vahvistaen.

Tämä lakiuudistus on suora vaikutus arkeen heillä, joilla on pörröisiä perheenjäseniä. Lemmikin mukaan ottaminen lomamatkalle ja adoptio ulkomailta ovat tänä päivänä yleisempiä kuin aikaisemmin. On jokaisen lemmikkinsä kanssa matkustavan etu, että sekä lähtö- että paluuehdot ovat selkeät ja yhdenmukaiset EU-tasolla. Näin matka sujuu paremmin ja matkustamiseen voi valmistautua ajoissa. Nyt tämän lain myötä sekä omistajan että viranomaisen vastuut näissä tilanteissa ovat entistä tarkemmin määriteltyjä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.04 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö liittyen lemmikkieläinten siirtoja koskevaksi lainsäädännöksi. Tällä lainsäädännöllä tarkoitetaan eläintautilakia ja eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on tehdä tarvittavat muutokset lainsäädäntöön Euroopan unionin niin kutsutun lemmikkieläinasetuksen kumoutumisen ja Euroopan unionin eläin-terveys sääntöön sitä vastaavien säännösten soveltamisen alkamisen johdosta.

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että niin kansanterveyden ja eläintautien leviämisen estämisen kuin myös lemmikkieläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta on erittäin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2026 vp

tärkeää, että lemmikkien liikkumista maasta toiseen säädellään ja seurataan tarkkaan. Tulli kertoo, että vuonna 2024 se tarkasti yhteensä 14 747 lemmikkieläintä, ja puutteita siirron ehdoissa todettiin näistä 291 eläimellä. Se on aika paljon. On tärkeää, että lemmikkieläinten kanssa matkustavat, niitä tuovat tai lähettävät tietävät, mitä asiakirjoja tarvitaan, että mitään ikäviä hankaluuksia matkassa ei tapahdu. Tässä esityksessä eläintautilakia täydennetään siten, että Ruokavirasto tai Tulli voi tilanteessa, jossa jäsenvaltioiden välisiä siirtoja koskevia vaatimuksia on rikottu, myös itse toimeenpanna eläimen lopettamisen tai tuotteen hävittämisen toimijan kustannuksella, ja sehän olisi todella ikävää, jos näin kävisi.

Tässä esityksessä kiinnitetään myös huomio niin rabieksen kuin myös afrikkalaisen siikaruton ennaltaehkäisyyn. Tähän esitykseen sisältyy EU:n ulkopuolisista maista siirrettävien koiran-, kissan- tai fretinpentujen tilanne. Niiden osalta eläinterveys sääntö ei enää mahdollista raivotautirokotuksia koskevien poikkeuksien myöntämistä, eli lakiesitys suojelee eläimiä ja valtioita myös näiltä taudeilta.

Myös minulla itselläni oli muutama vuosi sitten rescuekoira tuotu tuolta Euroopan alueelta, ja pidin hyvin tärkeänä sitä, että kaikki asiakirjat olivat kohdallaan ja kunnossa ja oli passit, oli rokotukset ja eläin oli terve. Sillä tavalla voidaan sitten ylläpitää myös tuontieläinten hyvinvointia Suomessa. Monet koirat hakevat juurikin sitä turvaa ja uutta kotia Suomesta, ja kun ne tulevat terveisinä, ne saavat hyvän elämän sitten meidän luotamme. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyytäisin takariviä siirtämään keskustelut salin ulkopuolelle, kiitos. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.07 Ari Koponen ps: Arvoisa herra puhemies! Esityksessä vahvistetaan viranomaisten toimivaltuuksia ja selkeytetään vastuita tilanteissa, joissa lemmikkieläinten siirtoihin liittyviä vaatimuksia rikotaan. Tämä on hyvin tärkeää, jotta voidaan ehkäistä eläintautien leviämistä. Samalla myös turvataan kansanterveyttä. Siksi tätä esitystä on helppo kannattaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.07 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies, hyvät edustajakollegat ja muut täysistuntoa seuraavat! Tässä edellä kuulimme hyviä puheenvuoroja tästä hallituksen esityksestä, joka koskee siis eläinten kuljetuksia Euroopan unionin alueella. Tämän esityksen tavoitteena ja tarkoituksena on siis tehdä nyt tarvittavat muutokset meidän omaan kansalliseen lainsäädäntöömme Euroopan unionin niin kutsutun lemmikkieläinasetuksen kumoutumisen ja EU:n eläinterveys sääntöjen ja sitä vastaavien sääntöjen soveltamisen alkamisen johdosta.

Niin kuin tässä edellä tuotiin esille — esimerkiksi rescuekoira-asiassa ja Kissaliiton lausunnossa, jotka ovat täällä esille nousseet — siinä, miten Euroopasta meille kotieläimiä tuodaan, on äärimmäisen tärkeää, että näissä valvonta on kohdallaan, jotta ne tapahtuvat kaikkien säädösten mukaisesti.

Käsiteltävänä olevalla esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä negatiivisia mutta ei toisaalta positiivisiakaan vaikutuksia eläinten hyvinvointiin. Se, miksi halusin tässä itse puheenvuoron käyttää, liittyy siihen, mistä täällä edustaja Hännisen kanssa jo tällä viikolla vähän toisesta kulmasta puhuimme, eli Suomen tullin resursseihin ja mahdollisuuksiin vastata tärkeästä turvallisuustehtävästään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2026 vp

Suomen lemmikkieläinten ja muiden kuin kaupallisten siirtojen valvonta kuuluu siis Tullin ja Ruokaviraston tehtäviin. Tulli valvoo lemmikkieläinten muita kuin kaupallisia siirtoja EU:n ulkopuolelta ja lemmikkieläinten kaupallisia sekä muita kuin kaupallisia siirtoja EU:n jäsenvaltiosta saavuttaessa. Ruokavirasto taas valvoo Euroopan unionin ulkopuolelta kaupallisesti tuotavia lemmikkieläimiä, ja lisäksi Ruokavirastolla on sisämarkkinoilla rinnakkainen valvontatoimivalta. Niin kuin tätä asiaa eduskunnassa käsitellyt maa- ja metsätalousvaliokunta totesi, Tullilla ja Ruokavirastolla pitää olla riittävät resurssit lemmikkieläinten siirtoja koskevan lainsäädännön valvontaan.

Tässä edellä tuotiin hyvin esille eläintautilaki, joka tässä kokonaisuudessa on esillä, rabies ja raivotauti ja sitten myös erityisesti afrikkalainen sikarutto. Myös siis afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeeltä siirrettyyn sian tai villisian lihaan, jota ei ole asianmukaisesti merkitty tai jolta puuttuvat vaadittavat asiakirjat, liittyy konkreettinen riski eläintaudin leviämisestä Suomeen. Tämän asian ennaltaehkäisemiseksi olemme tehneet runsaasti toimenpiteitä. Olemme lisänneet rahoitusta villisikakannan kurissa pitämiseksi omassa maassa ja toisaalta sen leviämisen estämiseksi Venäjän puolelta, tai sitten niinä aikoina, kun meri jäätyy, myös muita suuntia käyttäen.

Kuten edellä on todettu, tulee raivotaudin ja afrikkalaisen sikaruton leviäminen Suomeen pyrkiä kaikin keinoin estämään. Siksi alleviivaan edelleen tätä valvontaresurssin riittävyyttä niin Ruokavirastolle kuin ennen muuta Tullille, josta tällä viikolla puhuimme esimerkiksi pakettivalvonnan osalta. Tehtäviä Tullilla riittää yllin kyllin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

13.11 **Juho Eerola ps:** Arvoisa herra puhemies! Vaikka tämä muutos onkin verraten tekninen, niin kuten aiemmissa puheenvuoroissa on kuultu, sen taustalla on hyvin konkreettinen tavoite estää näitten vaarallisten eläintautien leviäminen tänne Suomeen. Tämä on siis sekä kansanterveyden että näitten eläinten hyvinvoinnin kannalta ihan välttämätöntä.

Tämä rabies eli raivotauti eli vesikauhu — rakkaalla taudilla on monta nimeä — on edelleen vakava uhka, ja sitä esiintyy joissain EU-maissa vieläkin, samaten kuin tätä afrikkalaista sikaruttoa, joka onkin ihan sikapaha rutto. Siksi on tärkeää, että viranomaisilla on selkeä toimivalta puuttua näihin tilanteisiin riittävän nopeasti. Kun kyse on tällaisista hengenvaarallisista taudeista, niin silloin ei minkään näköiselle epäröinnille saa jättää tilaa. Tässä lakiesityksessä selkeytetään näitten viranomaisten oikeutta toimia siis tämänkaltaisissa tilanteissa, joissa se eläin tai siitä eläimestä valmistettu tuote ei täytä näitä vaatimuksia.

Sitten kaikille lemmikinomistajille, niin kuin edustaja Hänninen osuvasti totesi niille, joilla on näitä pörröisiä perheenjäseniä: tässä esityksessä ei lisätä tavallisten lemmikkien omistajien velvollisuuksia vaan lähinnä selkeytetään tätä sääntelyä. — Kiitokset.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

13.12 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on todella hyvä. Maa- ja metsätalousvaliokunta oli tästä asiasta ihan yhtä mieltä, yksimielinen.

Mutta alleviivaan eritoten tässä esityksessä lemmikkieläinten kohdalla sitä asiaa, että asiakirjat eläinten siirroista ovat ajantasaiset. Sitä tietoa, sitä infoa kaikista asiakirjojen vaateista pitää jakaa koko ajan. On ollut silloin tällöin tapauksia, että tuodaan oma uusi, tai vanhakin, rakas lemmikkieläin ja asiakirjat eivät ole kohdallaan. Voi olla sellainen tilanne,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2026 vp

että silloin halutaan, että mennään eläimen kanssa sinne lähtömaahan tai jopa joudutaan lopettamaan eläin, ja se on todella raskas tie. Rescukoirien maahantuonnissa yhdistykset päätoimisesti toimivat todella vastuullisesti, ja niin pitää ollakin. Yksittäisten ihmisten kohdalla vastuuta pitää alleviivata, sitä, että on oikeat rokotukset ja kaikki paperit ovat kunnossa.

Edustaja Heinonen nosti sikaruton esille. Se on todella vakavaa. Meidän pitää tehdä kaikki toimet, ettei se pääse rantautumaan Suomeen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kemppi, olkaa hyvä.

13.14 Hilikka Kemppi kesk: Lämmin kiitos, puhemies! Erittäin tarpeellinen lainsäädäntö, myöskin yksimielinen, joka on käsitykseni mukaan edennyt asianmukaisesti myös valiokunnassa. Kyse on tietenkin eläntautilain ja eläinten tuontia koskevan lain seuraavasta askeleesta.

Se, miten itse näen tämän ja lähestyn tätä, niin tässä on tietenkin tuotantoeläinten suojeleu aivan ydinkysymys. Tässä pyritään estämään esimerkiksi afrikkalaisen sikaruton tarttuminen suomalaiseen sikakantaan. Tämä on herkästi leviävä verenvuoto-, kuumetauti, jota Suomessa ei ole mutta esimerkiksi Virossa on. Villisikakannan myötä aito riski tällaisen tartunnan rajulle leviämislle olisi ilmeinen, joten on tärkeää, että pyrimme suojelemaan tuotantoeläimet Suomessa.

Mitä muita merkityksiä tällä lainsäädännöllä on? Tietenkin perheenjäsenen tuominen. Olen itsekin ollut tuomassa ulkomailta koiria, perheenjäseniä, meidän perheeseen, ja tiedän, että tällä hetkellä lainsäädäntö on erittäin tiukka. En saanut tuotua Japanista koiraa, koska en saanut järjesteltyä omistajan samanaikaista lentoa, ja oli monenlaisia muita ehtoja.

Ehkä voisimme tarkastella myös tätä kasvattajan näkökulmaa yhä enemmän. Ymmärrän pentutehtailun kieltämisen, ja sen pitää olla tietenkin selkeä. Selkeä lainsäädäntö estää sellaisen kaupallisen tuonnin, jota emme halua Suomessa edistää, mutta sitten tietenkin kasvatustoiminnan mahdollistaminen, koiranäyttelyreissut, erilaiset kasvatustoiminnan muodot pitäisi pyrkiä turvaamaan, jotta geenikanta pysyy monipuolisena ja koiraroduissa perinnölliset sairaudet eivät jyllää. Tämän osalta meillä jää lainsäädäntöön varmasti vielä tarkasteltavaa.

Tässä annetaan myös Ruokavirastolle ja Tullille oikeus toimeenpanna eläimen lopettaminen. Nämä ovat tietenkin hieman ääritapauksia, joissa on tapahtunut rikos, ja sen seurauksena siellä rajalla on sellainen eläin, joka ei olisi sinne saanut päätyä. Toivoisin, että tähän löydettäisiin jonkinlaisia karanteeniratkaisuja tai muita keinoja, koska tietenkin eläimet näissä tilanteissa ovat viattomia.

Rabiesin osalta on ehdottoman tärkeää, että säätely on tiukkarajaista, nimittäin tämä vesikauhu on sen tyyppinen. Sehän voi tarttua myös ihmiseen ja on kuolemaan johtavaa. Se olisi erittäin vakava epidemia, jos rabiasta tulisi Suomeen. Olemme saaneet olla rabiesvapaita hyvin pitkään, ja ajattelen, että tämän osalta lainsäädännön pitää olla ehdottoman tarkkarajaista ja tiukkaa.

Kiitos, että tämä edistyy.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2026 vp

13.17 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä edellä on kuultu hyviä puheenvuoroja siitä, miten tärkeä tämä lakiesitys on ollut. Täällä nimenomaan puhutaan lemmikkien ja tuotantoeläinten hyvinvoinnista maassamme, ja siihen myös liittyy isompi kokonaisuus kaikkinsa.

Kuten maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Elomaa hienosti kuvasi, niin valiokunta teki tässäkin asiassa tärkeää yhteistyötä hyvin, ja olimme asiassa täysin yksimielisiä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

13.17 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Niin kuin tässä on useasti kuultu, tässä käynnistetään tämä kansallinen soveltaminen eläinten kuljetusten osalta EU:n alueella, päivitetään tämä nykyinen asiantila. Tässä hallituksen esityksessä ei sinänsä lisätä toimivaltuuksia eikä henkilöstöä Tullille. Tullin kannalta tässä on siis kyse teknisestä muutoksesta, mutta valiokunta kuitenkin kiinnittää huomiota Tullin toimintaedellytyksiin ja siihen, voiko näitä valvontakustannuksia saada valvonnan kohteilta. Tulli tekee hyvää, loistavaa työtä. Kun katsotaan, niin näitä valvonnan kohteita on kuitenkin ollut noin 15 000 eläintä viime vuoden osalta, ja noin viideskymmenesosassa niistä elikkä hiukan vajaassa 300 kappaleessa siellä on ollut joitakin epäselvyyksiä maahantuonnin osalta. Tulli on kyllä tehnyt oikein hienoa työtä ja suojellut Suomea näitten vakavien eläintautien leviämiseltä maahamme.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 192/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.